

Ο χάρτης του Ντουμπάι

Η αξία του Ντουμπάι προέρχεται από τη θέση του στον χάρτη. Ας προσέξουμε λοιπόν τη θέση: το Ντουμπάι είναι το μοναδικό φυσικό λιμάνι σε χίλια χιλιόμετρα ακτής, βρίσκεται κάτω από τους δύο μεγαλύτερους πολέμους παγκοσμίως (στο Ιράκ και το Αφγανιστάν), κάτω από ένα από τα τρία κράτη του "άξονα του κακού" (το Ιράν), κολλητά σε μια από τις μεγαλύτερες πηγές πετρελαίου του κόσμου (το Άμπου Ντάμπι) και ακριβώς δίπλα στα στενά του Ορμούζ απ' όπου διέρχεται το πετρέλαιο που παράγεται στον περσικό κόλπο. Διόλου τυχαία λοιπόν, το 1976, με την "πρώτη πετρελαϊκή κρίση" να τελειώνει, στο Ντουμπάι μπιάστηκε το μεγαλύτερο τεχνητό λιμάνι στον κόσμο με 66 προβλήτες. Φυσικά με λεφτά του Άμπου Ντάμπι.

Τα μυστήρια του Ντουμπάι

Θα ήθελα να πληροφορησω τους καπιταλιστές όλου του κόσμου πως το Ντουμπάι δεν χρειάζεται επενδυτές, αντιθέτως οι επενδυτές χρειάζονται το Ντουμπάι. Γιατί το κρίμα είναι σαν το νερό: αν το κλειδώσεις γίνεται στάσιμο και βρωμερό, αν όμως το αφήσεις να ρέει, παραμένει φρέσκο για πάντα... [Ο Σείκης Μο, ιδιοκτήτης του εμιράτου του Ντουμπάι, σε ποιητική διάθεση, κάπου μετά το 2004].

Για τον Άρν Χατζηστεφάνου, δημοσιογράφο της Καθημερινής, είναι εύκολο να εξηγήσεις πως και γιατί "μια οικονομία σαν του Ντουμπάι" βρέθηκε να κρωστίζει καμιά εκατοστή δισεκατομμύρια δολάρια. Μας το λέει αναλυτικά: "Αρκεί να διασχίσεις με ένα ταξί την πόλη και τα προάστια [του Ντουμπάι] για να διαπιστώσεις την ολοκληρωτική απουσία οποιασδήποτε βιομηχανικής παραγωγής. Το Ντουμπάι δεν υπήρξε ποτέ μια παραγωγική οικονομία..."

Κι όμως, αυτή η υποτίθεται "μη παραγωγική οικονομία" μπορούσε να υπερηφανεύεται ότι για χρόνια δεχόταν το 5% των νέων Ελλήνων μηχανικών όλων των ειδικοτήτων. Όλα αυτά τα καμάρια της ελληνικής κοινωνίας αποφοιτούσαν, έβρισκαν δουλειά μέσω Internet και αναχωρούσαν για το Ντουμπάι, όπου σύμφωνα με τον ελληνικό τύπο ζούσαν ζωή χαρισάμενη: "Η Ματίνα επέλεξε τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, όπου ζει κι εργάζεται εδώ και περίπου 4 μήνες. Με καταγωγή από την Πάτρα, όταν αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο, ξεκίνησε την αναζήτηση εργασίας. Στις εξειδικευμένες ιστοσελίδες για τους μηχανικούς, διάβασε για τις ευκαιρίες στη Μέση Ανατολή. Εστειλε βιογραφικό και προσελήφθη. "Ο μισθός μου είναι 3.000 ευρώ και χωρίς προϋπηρεσία. Μου πληρώνουν το σπίτι, το καθημερινό μου φαγητό, τις μετακινήσεις -ακόμα και τη γυναίκα που καθαρίζει το σπίτι!"... ["Μετανάστευση νέων γιατρών και μηχανικών", Καθημερινή 1/3/09]

Ελπίζουμε βέβαια τώρα που μιλάμε η Ματίνα να μην έχει ούτε τα εισιτήρια για να γυρίσει στην Πάτρα και να κλαίει τη μοίρα της περιμένοντας να την ανταλλάξουν με μισή καμήλα κάπου στις παραδεισένιες ερήμους της Μέσης Ανατολής. Ως συγγενή ρεαλιστές όμως, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι καλά θα κάναμε να στρέψουμε την προσοχή μας σε εκείνη την "γυναίκα που της καθαρίζει το σπίτι" και περνάει στο ντούκου. Πράγματι, το Ντουμπάι καθόλου δεν είναι μια "μη παραγωγική οικονομία" κι εδώ που τα λέμε, δεν μπορούμε να καταλάβουμε πολύ καλά τι στο διάολο είναι μια "μη παραγωγική οικονομία". Το σίγουρο είναι ότι το Ντουμπάι, μπορεί να μην έχει πετρέλαια, αλλά είναι, και ήταν από παλιά, το μοναδικό φυσικό λιμάνι σε πάνω από χίλια χιλιόμετρα ακτής. Επίσης το Ντουμπάι βρίσκεται σε μια περιοχή του κόσμου στην οποία, όποτε δεν αντλείται και δεν μεταφέρεται πετρέλαιο, γίνεται πόλεμος· δίχως βέβαια το ένα να αποκλείει το άλλο.

Κατά συνέπεια, το Ντουμπάι έχει ορισμένες εξόχως παραγωγικές διεξόδους ως "οικονομία": ήταν και είναι κέντρο μεταφοράς του πετρελαίου που παράγεται στο γειτονικό Άμπου Ντάμπι. Επίσης είναι κέντρο λαθρεμπορίου και κέντρο ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Επίσης φιλοξενεί τις επιχειρηματικές έδρες ορισμένων από τις διασημότερες μαφίες της περιοχής που εκτείνεται από τη Σαουδική Αραβία έως την Ινδία. Τέλος αποτελεί μεταβατικό σταθμό και "κέντρο ψυχαγωγίας" για τους αμερικάνους μισθοφόρους που προορίζονται για τα σφαγεία του Ιράκ και του Αφγανιστάν.

Οπότε ορίστε "παραγωγική εργασία" με τη σέσουλα για να μην ανησυχούν οι οικονομολόγοι: Στο λαθρεμπόριο, στην πορνεία, στις "ψυχαγωγικές επιχειρήσεις", στο λιμάνι και στις οικοδομές. Από το 1975 και μετά, οπότε η "πετρελαϊκή κρίση" εκτίναξε τα έσοδα από το πετρέλαιο στα ύψη, αυτές οι "θέσεις εργασίας" καλύφθηκαν από εκατομμύρια προλετάριους κανείς από τους οποίους δεν καταγόταν από το Ντουμπάι. Είναι χαρακτηριστικό ότι, όπως υπολογιζόταν το 2006, από τον πληθυσμό του Ντουμπάι, μόνο το 15% ήταν ντόπιοι. Το υπόλοιπο 85% ήταν οι εργάτες από την Ινδία, το Πακιστάν και τη νοτιοανατολική Ασία που υπηρετούσαν τους ντόπιους σε μια πληθώρα οικονομικών κλάδων, από τις οικοδομές έως την πορνεία.

Αυτά τα εκατομμύρια μεταναστών εργατών είναι ένας από τους πρώτους μεταναστευτικούς πληθυσμούς μεταπολεμικά που υπάχθηκε εσκεμμένα και με σχέδιο σε καθεστώς παρανομίας. Εδώ και δεκαετίες δουλεύουν άμεσα συνδεδεμένοι με τον εργοδότη τους, πράγμα που σημαίνει ότι αν το αφεντικό σταματήσει να τους χρειάζεται καθίσταται αυτομάτως παράνομος· αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το 99% των εργατών που δουλεύουν στο Ντουμπάι να είναι άμεσα απελάσιμο. Αυτοί οι άμεσα απελάσιμοι κρωστούν χιλιάδες δολάρια ευρώ στις εταιρείες διακίνησης ανθρώπων που τους έφεραν στο Ντουμπάι, ποσό που πρέπει να ξεπληρώσουν με μισθούς του ύψους των 100 δολαρίων το μήνα. Για να σιγουρευτεί η αποπληρωμή, στο αεροδρόμιο τους αφαιρούνται τα διαβατήρια.

Ειδικότερα, στον τομέα της οικιακής εργασίας, έχει καταγραφεί ότι το 1990, οι 47.000 οικογένειες των ντόπιων του Ντουμπάι χρειάζονταν 25.000 υπηρέτριες για να τα φέρουν βόλτα. Οι οικιακές βοηθί που βιάζονται από τα αφεντικά τους (το Ντουμπάι κατέχει ζηλευτή θέση στον κατάλογο των κρατών με υψηλό ποσοστό βιασμών) είναι πολύ πιθανόν να φυλακιστούν για "προβολή των νθών". Όσο για την πορνεία καθεαυτή, μεταξύ των ανθρωπιστικών οργανώσεων που ασχολούνται με το θέμα, το Ντουμπάι έχει τη φήμη μαύρης τρύπας: "αν κάποιος έχει την ατυχία να καταλήξει [στο Ντουμπάι], είναι πια πολύ δύσκολο να γίνει οτιδήποτε..."

Το οικοδομικό θαύμα του Ντουμπάι από την άλλη, εκτός από το να παράσχει στον ανθρώπινο πολιτισμό τον ψηλότερο ουρανοξύστη του κόσμου και ορισμένα κιονοδρομικά κέντρα μέσα στην έρημο, είναι πασίγνωστο για τα εργατικά του ατυχήματα. Σύμφωνα με τα επίσημα νούμερα, από τα γιαπά του Ντουμπάι μαζεύτηκαν 880 νεκροί εργάτες το 2004 και 971 το 2005. Ο ψηλότερος ουρανοξύστης του κόσμου έγινε δύο φορές θέατρο εργατικής εξέγερσης με νεκρούς και τραυματίες, για να μην αναφέρουμε τις άλλες οικοδομές.

Είναι λοιπόν αυτός ο μοντέρνος τάφος, αυτό το πρωτοποριακό κότερο, που κάπου στο τέλος του 2009 σταμάτησε να είναι "η γη των ευκαιριών για τους νέους Έλληνες μηχανικούς" και έγινε για λίγο "ο μεγάλος (και "μη παραγωγικός") ασθενής της Μέσης Ανατολής". Όπως ήταν αναμενόμενο όμως, το status του "μεγάλου ασθενούς" ξεκάστηκε γρήγορα. Το γειτονικό Άμπου Ντάμπι με τα πετρέλαια, πιστοποιώντας το ρόλο του Ντουμπάι στον διεθνή καταμερισμό της εργασίας, γκρίνιαξε λίγο κι έπειτα κάλυψε τα πρώτα κρέπη του μοναδικού λιμανιού του. Και από τότε δεν ακούγονται και πολλά. Γιατί οι μετανάστες εργάτες που πεθαίνουν καθημερινά στο Ντουμπάι είναι θέαμα πολύ λιγότερο παράξενο από κιονοδρομικό κέντρο μέσα στην έρημο.

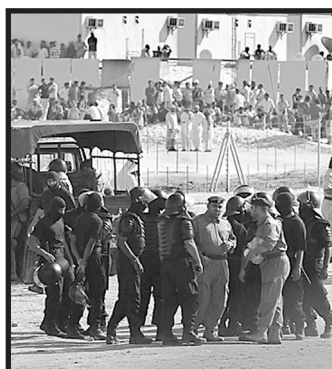

Οι εργάτες του Ντουμπάι

Αν ήταν έγχρωμη, αυτή η φωτογραφία θα ήταν πολύ πιο εντυπωσιακή. Γιατί ο κάθε εργάτης φοράει κράνος διαφορετικού χρώματος, αναλόγως της εταιρείας που τον έχει στη δούλεψή της. Ωστόσο όλοι συμμετέχουν στην απεργιακή συγκέντρωση. Στο Ντουμπάι τα συνδικάτα και οι απεργίες απαγορεύονται και 99% του εργατικού δυναμικού είναι άμεσα απελάσιμο.

Το μανάτζμεντ του Ντουμπάι

Το 15% των ντόπιων ελέγχει την εργασία και τη ζωή του 85% των μεταναστών εργατών. Με τη βοήθεια κάπου 150.000 μηχανικών, εργοδηγών και οικονομολόγων πρωτοκοσμικής προέλευσης. Μη νομίσετε όμως ότι πρόκειται για τίποτα αναισθητους. Ο Βασίλης Δημαράκης, οικονομολόγος στο Ντουμπάι δηλώνει: "Εμένα προσωπικά με εννοκλεί να βλέπω ότι, ενώ οδηγώ το κλιματιζόμενο αυτοκίνητό μου, οι Ινδοί εργάτες δουλεύουν στην οικοδομή στους 51 βαθμούς". Μετά του πέρασε.

Οι μπάτσοι του Ντουμπάι

Και πως γίνονται όλα αυτά τα θαυμάσια; Με μπάτσους: πολλούς μπάτσους! Εδώ μπάτσος μαζεύονται έξω από εργοτάξιο του Ντουμπάι κατά τη διάρκεια μίας από τις εξεγέρσεις που από καιρό σε καιρό συγκλονίζουν το εμιράτο.